

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2020 r.

**w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa brunatnej
wyboistości owoców pomidora (ToBRFV)²⁾**

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 i 4, art. 16 ust. 14 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2019 r. poz. 972 i 2020) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczególne sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV), zwanego dalej „organizmem szkodliwym”, w tym:
 - a) metody jego wykrywania i identyfikacji,
 - b) warunki przemieszczania roślin gatunków *Solanum lycopersicum* L. oraz *Capsicum annuum*, przeznaczonych do sadzenia, podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy, zwanych dalej „roślinami podatnymi”;
- 2) organizm niekwarantannowy, od którego powinny być wolne rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, aby mogły być one zaopatrzone w paszport roślin;
- 3) wymagania specjalne wraz ze wskazaniem wymagań, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny podatne są wprowadzane na terytorium lub przemieszczane przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państw trzecich;
- 4) zakres, w jakim do organizmu szkodliwego stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin dotyczące organizmów kwarantannowych.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2258).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża postanowienia decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1615 z dnia 26 września 2019 r. ustanawiającej środki nadzwyczajne zapobiegające wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) (Dz. Urz. UE L 250 z 30.09.2019, str. 91).

§ 2. 1. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa przeprowadza kontrole występowania organizmu szkodliwego.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się zgodnie z wymogami określonymi w art. 4 ust. 1 i 2 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1615 z dnia 26 września 2019 r. ustanawiającej środki nadzwyczajne zapobiegające wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) (Dz. Urz. UE L 250 z 30.09.2019, str. 91), zwanej dalej „decyzją 2019/1615”.

§ 3. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa informuje o zagrożeniach związanych z występowaniem organizmu szkodliwego, biologii, szkodliwości oraz metodach zwalczania i ograniczania rozprzestrzeniania się organizmu szkodliwego, w szczególności na stronie internetowej administrowanej przez wojewódzki inspektorat ochrony roślin i nasiennictwa.

§ 4. Rośliny podatne pochodzące z państw członkowskich mogą być przemieszczane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zostały zaopatrzone w paszport roślin oraz spełniają jeden z wymogów określonych w art. 5 decyzji 2019/1615.

§ 5. Rośliny podatne pochodzące z państw trzecich mogą być wprowadzane na terytorium lub przemieszczane przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zostały zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne oraz spełniają jeden z wymogów określonych w art. 6 decyzji 2019/1615.

§ 6. Do organizmu szkodliwego przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin dotyczące organizmów kwarantannowych stosuje się w zakresie określonym w art. 6–8a tej ustawy.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU

WSI

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Z-ca Dyrektora Departamentu
Prawo-Legislacyjnego

Paweł Małaczek

Dyrektor Departamentu
Prawo-Legislacyjnego

Mariusz Gorzowski

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie realizuje postanowienia decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1615 z dnia 26 września 2019 r. ustanawiającej środki nadzwyczajne zapobiegające wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) (Dz. Urz. UE L 250 z 30.9.2019, str. 91). Projektowane rozporządzenie dotyczy roślin pomidora i papryki wszystkich odmian.

Organizm szkodliwy ToBRFV atakuje przede wszystkim rośliny pomidora i papryki powodując na nich przebarwienia chlorotyczne oraz różne formy plamistości. Na owocach zaatakowanych roślin zauważyć można żółte lub brązowe plamki oraz różnej głębokości bruzdy i fałdy. Owoce dojrzewają nierównomiernie, co powoduje ich nieprzydatność handlową. Straty powodowane przez chorobę mogą sięgać nawet 100% zbioru.

W Polsce, jak dotąd organizmu szkodliwego nie stwierdzono, jednak w 2018 r. odnotowano go po raz pierwszy na terytorium Niemiec oraz Włoch.

Organizm szkodliwy nie został wymieniony jako organizm szkodliwy, którego wprowadzanie jest zakazane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej (organizm kwarantannowy) w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1227, z 2016 r. poz. 642, z 2017 r. poz. 2503 z 2018 r. poz. 1860 oraz z 2019 r. poz. 2042).

Ze względu na wystąpienie organizmu szkodliwego na terytorium Niemiec oraz Włoch przeprowadzono analizę zagrożenia, która wykazała, że organizm ten może łatwo rozprzestrzeniać się na nowe obszary powodując duże zagrożenie szczególnie dla upraw pomidora oraz papryki.

W wyniku informacji zebranych podczas przygotowywania analizy zagrożenia stwierdzono, że organizm szkodliwy jest coraz szerzej rozprzestrzeniony w państwach trzecich i w związku z tym należy określić odpowiednie wymogi odnoszące się do roślin przeznaczonych do sadzenia, w tym nasion, wprowadzanych z tych państw na terytorium UE.

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 i 4, art. 16 ust. 14 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2019 r. poz. 972).

Materia wynikająca z upoważnienia zawartego w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 4 została uregulowana w § 2 i § 3 projektowanego rozporządzenia, upoważnienia zawartego w art. 16 ust. 14 ustawy została uregulowana w § 4, upoważnienia zawartego w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy została uregulowana w § 5, a upoważnienia zawartego w art. 20 ust. 3 ustawy uregulowana została w § 6.

Zgodnie z przepisami art. 78 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, zadania państwa z zakresu nadzoru nad zdrowiem roślin realizuje Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Stosownie do przepisów art. 85 pkt 6 tej ustawy Inspekcję reprezentuje na zewnątrz Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W związku z powyższym obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 4 ust. 3 decyzji Komisji (UE) 2019/1615 realizowany jest przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Przepisy projektowanego rozporządzenia wykonują postanowienia decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1615. Zgodnie z postanowieniami art. 10 tej decyzji państwa członkowskie powinny przyjąć przepisy krajowe służące realizacji jej postanowień. Mając powyższe na uwadze uzasadnione jest odstąpienie od zasady określonej w § 1 ust. 1 uchwały Nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205).

Ze względu na termin wejścia w życie decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1615, nie jest wymagane wprowadzenie w projektowanym rozporządzeniu przepisów przejściowych, a termin 14 dni jest wystarczający na dostosowanie się do wprowadzanych regulacji.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

Projektowane rozporządzenie nie jest sprzeczne z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Proponowane ograniczenia i obowiązki administracyjne wobec przedsiębiorców są proporcjonalne i uzasadnione.

Projektowane rozporządzenie, tak jak i pozostałe przepisy dotyczące ochrony roślin, ma na celu ochronę terytorium kraju przed introdukcją nowych organizmów szkodliwych dla roślin, tym samym wejście w życie projektowanych regulacji jest korzystne dla przedsiębiorców, przy czym proponowane rozwiązania dotyczyć będą w takim samym

stopniu dużych, średnich i małych przedsiębiorców. Projektowane regulacje nie pogarszają zatem sytuacji ekonomicznej ani konkurencyjności średnich i małych przedsiębiorców.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 297 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej decyzje Komisji Europejskiej stają się skuteczne z dniem otrzymania właściwych notyfikacji, a zatem uzasadnione jest odstąpienie od zaleceń dotyczących terminów wejścia w życie aktów normatywnych określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia zamieszczono w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

KIEROWNIK
Krzysztof Kielak

Z-ca DYREKTORA DEPARTAMENTU
HODOWLI I OCHRONY ROŚLIN

Krzysztof Kielak

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jan Krzysztof Ardhanowski

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV)</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Rafał Romanowski</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Piotr Ogrodowczyk tel. 22 623 23-18 piotr.ogrodowczyk@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 23-12-2019 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac 79</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Organizm szkodliwy ToBRFV atakuje przede wszystkim rośliny pomidora i papryki powodując na nich przebarwienia chlorotyczne oraz różnej formy plamistości. Na owocach zaatakowanych roślin zauważyć można żółte lub brązowe plamki oraz różnej głębokości bruzdy i fałdy. Owoce dojrzewają nierównomiernie, co powoduje ich nieprzydatność handlową. Straty powodowane przez chorobę mogą sięgać nawet 100% zbioru. Rozporządzenie wprowadza rozwiązania wymagane przez Komisję Europejską w zakresie zwalczania i ograniczania rozprzestrzeniania się ww. organizmu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczność przyjęcia rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) wynika z konieczności implementacji decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1615 z dnia 26 września 2019 r. ustanawiającej środki nadzwyczajne zapobiegające wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) (Dz.Urz. UE. L 250 z 30.9.2019, str. 91). Ww. decyzja wykonawcza Komisji wprowadza szereg rozwiązań w celu zapewnienia skutecznej możliwości zapobiegania wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się na jej terytorium wirusa ToBRFV.

Efektom wprowadzenia rozwiązań zaproponowanych w projektowanym rozporządzeniu będzie ograniczenie możliwości porażenia krajowych roślin przez ww. organizm szkodliwy, a tym samym ograniczenie potencjalnych strat przez niego powodowanych. Celu projektu nie da się osiągnąć za pomocą innych środków, ponieważ w polskim systemie prawnym decyzje Komisji Europejskiej wymagają wdrożenia przez krajowy akt prawny.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy, akty prawne UE w tym zakresie są wspólne dla wszystkich państw członkowskich.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	1795 pracowników merytorycznych, zatrudnionych łącznie w strukturach Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.	Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Konieczność kontrolowania określonych gatunków roślin przeznaczonych do sadzenia wprowadzanych na terytorium RP lub przemieszczanych przez terytorium RP
Producenci materiału szkółkarskiego oraz	Ok 7000	Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa	

importerzy wpisani do rejestru przedsiębiorców			Obowiązki związane z wprowadzaniem roślin papryki i pomidora przeznaczonych do sadzenia.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany m.in. z organizacjami społeczno-zawodowymi i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym projektowanym rozporządzeniem.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania Nie wymaga finansowania.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń
 Projektowana regulacja nie ma wpływu na sektor finansów publicznych, a tym samym nie spowoduje zmniejszenia dochodów lub zwiększenia wydatków budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub pozostałych jednostek sektora finansów. Projektowane rozporządzenie jest narzędziem służącym zabezpieczeniu terytorium RP przed niebezpiecznym wirusem, co nie będzie powodować dodatkowych kosztów, ponieważ Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa posiada odpowiedni sprzęt, pracowników oraz środki budżetowe.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
	duże przedsiębiorstwa								

W ujęciu niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Brak istotnego wpływu.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/1615 nakłada przede wszystkim obowiązek na producentów roślin przeznaczonych do sadzenia poza granicami kraju. Projektowane rozporządzenie służy zabezpieczeniu RP przed organizmem szkodliwym dla roślin, w związku z tym korzystnie wpływa na gospodarkę i przedsiębiorczość. Wprowadzenie ograniczeń w przemieszczaniu roślin podatnych na porażenie przez <i>wirus</i> ToBRFV leży więc w interesie krajowych podmiotów zajmujących się produkcją tych roślin oraz obrotem tymi roślinami, pozwoli także uniknąć istotnych wydatków z budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projektowane rozporządzenie wdraża przepisy Unii Europejskiej, w związku z powyższym § 28 ust. 2a uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów nie ma zastosowania.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozwiązania nie będą miały wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: międzynarodowy obrót roślinami	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie ma na celu ochronę środowiska oraz upraw w UE. Obecny stan wiedzy naukowej na temat biologii organizmu szkodliwego i jego roślin żywicielskich pozwala na sprawne postępowanie w przypadku wykrycia wirusa ToBRFV.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozwiązanie problemu wskazanego w pkt 1 nastąpi w dniu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		

Projektowana zmiana rozporządzenia wdraża przepisy Unii Europejskiej. Ewaluacja efektów projektowanych rozwiązań będzie prowadzona na poziomie Unii Europejskiej, przy czym termin takiej ewaluacji nie został zdefiniowany.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

brak